

Bijlage verkennend onderzoek 2019 vergroening belastingen/leges

---

Inleiding

Op 15 januari 2019 heeft uw Raad de motie 'Vergroening belastingen en leges' aangenomen. In deze motie wordt het college verzocht om te onderzoeken hoe duurzaamheid via het 'vergroenen' van belastingen en leges gestimuleerd kan worden en op welke wijze de te nemen maatregelen in het kader van deze vergroening financieel kunnen worden gedekt. Naar aanleiding van de motie heeft er in 2019 een verkennend onderzoek plaatsgevonden.

Informatie

Lokale heffingen moeten gebaseerd zijn op landelijke wetten. Daarin staat de bevoegdheid tot heffen. Duurzame alternatieven moeten passen binnen de wettelijke voorwaarden. Bij de vormgeving van de lokale heffingen heeft de gemeente veel beleidsvrijheid gekregen. Die vrijheid biedt de mogelijkheid om duurzame financiële prikkels op te nemen.

De VNG geeft aan dat voor een aantal heffingen mogelijkheden niet of zeer beperkt aanwezig zijn om duurzame alternatieven door te voeren. Wel is er grote beleidsvrijheid voor de gemeente om tarieven te differentiëren, zo lang deze differentiatie gebaseerd is op gemeentelijk beleid en de differentiatie objectief te rechtvaardigen is. De gemeente moet zich bij het heffen van belastingen houden aan algemene rechtsbeginselen, zoals het gelijkheidsbeginsel en het evenredigheidsbeginsel. Voor een ongelijke behandeling is een objectieve rechtvaardigingsgrond nodig.

De VNG geeft aan dat de gemeentelijke wens om duurzaamheid te bevorderen doorgaans voldoende is om verschillen binnen de lokale heffingen te rechtvaardigen. Toch is het belangrijk dat aan de objectieve rechtvaardigingsgrond uitgebreid aandacht wordt besteed bij het opstellen van de verordeningen, de beleidsregels en toelichtingen zodat bij een eventuele gerechtelijke procedure de rechters de gemaakte keuzes hieraan kunnen toetsen.

In het verkennend onderzoek zijn de onroerende-zaakbelastingen, leges, rioolheffing, afvalstoffenheffing, precariobelasting, toeristenbelasting en de BIZ-belasting meegenomen. Van voornoemde belastingsoorten zijn een aantal belastingen in meer of mindere mate geschikt om te 'vergroenen' gelet op de juridische houdbaarheid. Dit zijn de leges, afvalstoffenheffing, rioolheffing en de toeristenbelasting. De verordening op de heffing en de invordering van leges is bij uitstek geschikt en dan met name de leges voor omgevingsvergunningen. Leges kunnen worden geheven op grond van artikel 229 van de Gemeentewet. Voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van bouw-, verbouw- of aanlegwerkzaamheden kan de gemeente leges vragen. Het raakvlak met duurzaamheid is evident. Via de legestarieven (opgenomen in de tarieventabel behorende bij de Legesverordening) is het mogelijk om (omgevings)vergunningen goedkoper aan te bieden naarmate duurzamer en/of energieneutraler wordt gebouwd.

Leges werken kostenverzwarend bij het oprichten van een bouwwerk. In de meeste gevallen is de hoogte van de verschuldigde leges afhankelijk van de bouwkosten. Deze bouwkosten zijn hoger als gebouwd wordt met nieuwe duurzame technieken en materialen.

De opbrengsten leges mogen niet meer dan kostendekkend zijn. Ook mogen de tarieven niet afhankelijk zijn van de hoogte van het inkomen, de winst of het vermogen. Binnen bepaalde bandbreedten kan ervoor gekozen worden om voor de diensten de tarieven te differentiëren naar eigen inzicht. Concreet betekent dit dat het is toegestaan om voor de omgevingsvergunningaanvragen voor het bouwen van een exact dezelfde woning met niet-duurzame materialen een andere grondslag te hanteren zodat feitelijk de verschuldigde leges verschillend zijn. Behalve onderscheid op basis van materiaalgebruik, kan ook worden gedifferentieerd naar zaken als isolatiewaarden, renovaties naar een NOM-woning (nul op de meter) en dergelijke.

Op voorhand is lastig in te schatten hoeveel opbrengsten belastingen en leges we missen als gevolg van vergroenen. Bij elk afzonderlijk raadsvoorstel, wat aan uw Raad ter besluitvorming wordt voorgelegd, zullen dekkingsmogelijkheden worden aangereikt.
